

Natuurhistorisch Maandblad

Orgaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

REDACTIE: R. Geurts, Echt. Dr. W. Minis-van de Geyn, Maastricht, C. Willemse, Eygelshoven. **Hoofredacteur:** Dr. E. M. Kruytzer, Bosquetplein 7, Maastricht.

Voorzitter van het Natuurhistorisch Genootschap: Dr. E. M. Kruytzer, Maastricht. **Secretaris:** Dr. P. J. van Nieuwenhoven, Trianonstraat 13, Maastricht.

Penningmeester: P. Wassenberg, Hertogsingel 87 A, giro 125366 t.n.v. Natuurhistorisch Genootschap, Maastricht.

ADMINISTRATIE: Adreswijzigingen, opgave van nieuwe leden, bestellingen van Maandbladen te zenden aan het Natuurhistorisch Museum, Bosquetplein 7, Maastricht. Tel. K 4400—4174.

Lidmaatschap f 5,00 per jaar. Het **Maandblad** wordt aan alle leden gratis toegezonden. Prijs voor niet-leden f 7,50 per jaar. Afzonderlijke nummers voor niet-leden f 1,50, voor leden f 1,00. Auteursrechten voorbehouden.

INHOUD: Aankondiging van de maandvergaderingen, blz. 129. — Filmvoorstellingen voor jeugdige belangstellenden, blz. 129. — De Natuur in, blz. 129. — Vraag over de Eyser- en Selzerbeek, blz. 129. — Ons gouden jubileum in 1960, blz. 129. — Rectificatie, blz. 130. — Uit eigen kring, blz. 130. — Nieuwe leden, blz. 130. — **Dr. E. M. Kruytzer:** Les pharmaciens de Maastricht du 19e siècle et les sciences naturelles, blz. 138. — **C. Willemse:** Het optreden van de „tapijtkeverlarve” als zeer schadelijk insect in Zuid-Limburg en andere streken van ons land, blz. 141. — **P. L. Marquet:** Vissen van Zuid-Limburg. III, blz. 143. — **Dr. J. Hofker:** Foraminifera from the Cretaceous of South-Limburg, Netherlands - XLVI, blz. 145. — Boekbespreking, blz. 148.

AANKONDIGING VAN DE MAANDVERGADERINGEN

Te Maastricht op woensdag 6 jan. 1960,
om 19 uur, in het museum.

Te Heerlen op woensdag 13 jan. 1960,
om 19 uur, in het Geolog. Bureau.

Te Maastricht op woensdag 3 febr. 1960,
om 19 uur, in het museum.

Te Heerlen op woensdag 10 febr. 1960,
om 19 uur, in het Geolog. Bureau.

FILMVOORSTELLINGEN VOOR JEUGDIGE BELANGSTELLENDEN

Op de zondagen 10 januari en 14 februari, des middags om 15.30 uur precies in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

DE NATUUR IN.

Indien er voldoende belangstelling voor bestaat, zal op een van de laatste zondagen van januari, of in februari een excursie worden georganiseerd naar de Ardennen, met de bedoeling, deze nu ook eens onder de sneeuw te kunnen zien. Wij willen reizen per touringcar, en een voettocht van een paar uur maken door een mooi gebied. Belangstellenden worden verzocht zich voor deze tocht op te geven op een van de maandvergaderingen van januari, of uiterlijk op

15 januari aan het secretariaat, p.a. Bosquetplein 7 Maastricht. Zij zullen dan tijdig inlichtingen over deze tocht ontvangen.

VRAAG OVER DE EYSER- EN DE SELZERBEEK.

De heer Leentvaar heeft in samenwerking met de Provinciale Waterstaat een min of meer uitvoerig onderzoek gedaan naar de flora en de fauna van enige beken in Zuid-Limburg, en zou nu graag willen weten of *Potamogeton crispus*, het gekruld fontijnkruid, altijd in de Eyser- en de Selzerbeek aanwezig is geweest. Dit is belangrijk omdat hij dan het bewijs heeft, dat het water vroeger ook geschikt was voor deze soort, die bij voorkeur in vervuild water voorkomt. In de literatuur zijn geen gegevens bekend. Ook niet in de aantekeningen van Dr. de Wever. De heer Leentvaar vraagt nu inlichtingen over de planten en dieren van deze twee beken aan Limburgse onderzoekers. Zijn adres luidt: Rijksinstituut voor Veldbiologisch Onderzoek ten behoeve van het Natuurbehoud, Bilthoven.

ONS GOUDEN JUBILEUM IN 1960.

Nu het jaar van het vijftigjarige jubileum van ons genootschap aanbreekt, zou het bestuur het op prijs stellen, wanneer alle leden hun contributie wilden voldoen in de maand januari, hetzij door storting of overschrijving op de girorekening van de penningmeester, Maastricht 125366, hetzij door betaling op de maandvergadering te Maastricht of te Heerlen.

Zoals bekend zijn wij van plan een jubileumnummer van het Maandblad uit te geven, waarin zoveel mogelijk onderdelen van de natuurlijke historie van de provincie Limburg beschreven worden op een voor eenieder bevattelijke en aantrekkelijke manier. Auteurs uit diverse delen van Limburg hebben hun medewerking toegezegd.

Met het verschijnen van dit nummer zal een groot cultureel belang gediend zijn, reden waarom het Anjerfonds Limburg ons op ons verzoek een belangrijke subsidie heeft verstrekt. De extra-kosten verbonden aan de uitgave van dat nummer, dat ongeveer 64 pagina's zal tellen, zijn echter veel groter dan het ons toegezegde bedrag. Vandaar dat het bestuur meent een beroep te mogen doen op alle leden, om voor één keer de contributie te willen verhogen, b.v. indien mogelijk te verdubbelen. De uitgave van ons Limburg-nummer zal immers een groot propagandistisch effect kunnen hebben voor ons genootschap.

RECTIFICATIE.

1. In het verslag van de maandvergadering van 7 oktober 1959 te Maastricht, op pag. 113 van deze jaargang, is bij de mededelingen van de heer P. Kemp de vermelding weggevallen van de waarneming van de kleine strandloper, *Calidris minuta*, aan de Maas ten N. van Roermond op 29 sept. Hierop heeft ook de passage uit de Avifauna van Hens betrekking.

2. In het artikel van „De Kat uit Haelen”, pag. 114, is voor het gewicht van de kat vermeld 2 kg. Dit moet zijn 5. Derhalve: regel 18 van beneden: voor 2 te lezen 5. line 7 from above: for 2 read 5.

UIT EIGEN KRING.

Natuurbeschermingswacht Zuid-Oost Limburg. 24 oktober vierde deze wacht in intieme kring haar 12½ jarig bestaan. Dr. P. J. van Nieuwenhoven vertegenwoordigde het bestuur van het Genootschap, dat bij deze gelegenheid gaarne zijn dank betuigt aan de bewakers van het natuurschoon en bijzonder aan de scheidende voorzitter, Dr. M. A. Bruna. Tot nieuwe voorzitter werd gekozen Dr. S. J. Dijkstra.

Onderscheiding. De heer A. J. van Wessel, curator van het Bisschoppelijk College te Sittard, werd benoemd tot ridder in de Orde

van St. Silvester. Prof. Dr. J. Heimans werd bij zijn afscheidscollege op 12 dec. benoemd tot ridder in de Orde van de Nederl. Leeuw wegens zijn grote verdiensten voor natuurbescherming en wetenschap.

NIEUWE LEDEN

Drs. A. H. Versoondert, Kapellerlaan 38, Roermond; Hoogeerw. Heer W. Rölkens, Past.-Deken, Helden; Drs. P. J. J. Coenen, Directeur Bisschopp. College, Roermond; P. A. Bak, Roerzicht 38, Roermond; H. J. Beerens, Jac. v. Maerlandstraat 27, Heerlen; H. Collin, Jan Steenstraat 9, Heerlen; H. Wiedenhoff, Wolfhagen 20, Schinnen; S. H. J. Houben, St. Gertrudisstraat 3, Maasbracht; G. J. N. M. Nillesen, Agricolastraat 30, Sittard; Prof. Dr. H. J. Venema, Englaan 14, Wageningen; P. J. M. Pijpers, Veestraat 9, Elsloo.

Begunstiger: H. Hageman, Wyborghstr. 20, Katwijk aan Zee.

VERSLAG VAN DE MAANDVERGADERINGEN

te Heerlen, op woensdag 14 oktober 1959.

De Heer van Loo heeft weer een hele verzameling planten meegebracht: Vooreerst een aantal vertegenwoordigers van de Verbenaceeën, waartoe het bekende IJzerhard behoort: *Calli-carpa bodinieri*, een heester met opvallende violette bessen, afkomstig uit China, die in juli en augustus bloeit met kleine lichtroze bloempjes. De takken zijn eerst behaard, maar worden later kaal en grijsbruin, en hebben zeer kleine lenticellen. *Clerodendron trichotomum*, een heester uit Oost-Azië, die in augustus en september bloeit met kleine witte bloemen. Na de bloei kleuren de kelkbladen zich rood, waardoor de indruk wordt gewekt dat de bloemen nu rood zijn. De vruchten hebben een blauwe kleur en zitten in de blijvende rode kelkbladen. Deze heester komt men nog weinig tegen. Tenslotte van dezelfde familie *Cariopteris incana*, een lage breed uitgroeiende struik, met viltig behaarde twijgen, die bij strenge vorst invriezen. De plant bloeit echter op het jonge hout, zodat dit niet zo een groot bezwaar is. De bloemen zijn violetblauw en verschijnen in de nazomer. De plant is afkomstig uit China. Van de Ruitachtigen toont hij *Citrus trifoliata*, een soort die men als niet-winterhard beschouwt, en daarom slechts